

Päris elu protsendid.

Palju õnne! Sa lõpetasid just ülikooli ning alustasid tööd oma elu esimeses töökohas, milleks on _____ (*mille said loosiga*). Sa tahad osta endale esimese auto ning kolida üürikorterisse. Kui palju see päriselt raha võtab?

Samm 1. Arvuta, kui palju sa teenid.

Sinu uus tööandja on pakkunud sulle, et ta maksab sulle _____ (*mille said loosiga*) eurot tunnis tingimusel, et sa töötad **40 tundi nädalas**. Kasutades seda informatsiooni, arvuta välja järgmine info:

Ühe nädalaga teenitud palk (nädalas töötad 40 tundi): _____

Ühe kuuga teenitud palk (ühes kuus on 4 nädalat): _____

Tulumaks 20% (*kuupalgast*) _____

Töötuskindlustusmaks 1.6% (*kuupalgast*) _____

Kogumispensioni maks 2% (*kuupalgast*) _____

Maksud kokku (*tulumaks+töötuskindlustusmaks+kogumispensioni maks*): _____

Pangakontole laekuv igakuine tulu (*kuu palk – maksud kokku*) _____

Samm 2. Osta enda esimene auto.

Su vanaema nõustus sulle pakkuma rahalist abi auto ostmiseks. Ta pakkus laenu järgmistel tingimustel. Laenusumma 5000€. Tagasimakse periood on 5 aastat. Aastane intress 5%.

Auto maksab 5000 eurot.

Ühe aastaga koguneb intressi (5%) _____ eurot.

Viie aastaga koguneb intressi _____ eurot.

Vanaemale pead viie aasta jooksul kokku maksma _____ (auto hind + 5 aasta intress) eurot.

Iga kuu pean siis vanaemale kandma (jaga 60-ga, sest viies aastal on 60 kuud) _____ eurot.

Samm 3. Üürikorter

Leidsid endale armsa üürikorteri, mille suurus on $34m^2$. Üürileandja küsib iga ruutmeetri eest 9€. Lisaks pead iga kuu tasuma kommunaalkulusid, mis on $2,35€/m^2$.

Igakuine üürimakse on siis _____ eurot. Ja kommunaalkulud on _____ eurot.

Samm 4. Üürikorteri sisutamine.

Kooli lõpetamise puhul kingivad ema ja isa sulle 2000€, et saaksid uude koju mööblit osta. Tee järgmised arvutused ning täida tabel. Seejärel vaata, kas antud summa eest saad kõiki neid asju osta.

Mööbliese	Hind enne lisaallahindlust	Allahindlus	Mitu eurot saad kassas allahindlust?	Hind peale lisaallahindlust
Diivan	600€	-25%		
Diivanilaud	125€	-20%		
Voodi	299€	-50%		
Riidekapp	204€	-10%		
Telekas	575€	-5%		
Lamp	300€	-75%		
KOKKU				

Raha jäi üle/puudu _____ eurot.

Samm 5. Muud kulutused

Statistikaameti andmete põhjal on eesti inimese aastased kulutused järgmised:

Kulu liik	Aastane kulu	Igakuine kulu
Söök ja jook	1200€	
Vaba aeg	490€	
Auto liikluskindlustus	122€	
Bensiin	1560€	
KOKKU		

Iga kuu maksan muude kulutuste peale _____ eurot.

Samm 6. Kokkuvõte

Igakuine tulu (*pangakontole laekuv igakuine tulu peale maksude maksmist*) _____

Igakuine kulu (*autolaenu makse vanaemale+üür ja kommunaalid+muud kulutused*)

Kas sa teenid piisavalt, et iga kuu kõik maksud ära maksta? _____

Kui palju jääb raha üle/puudu? _____

Kui sa ei teeni piisavalt, siis mida tuleks muuta, et sa edaspidi saaksid kõik oma kulutused makstud?